

Jätkub lk 2....

“Kas ikka kõik on müüdav?”

Riiklik suund oli ja on ka täna jätta nimetatud maa-ala mäetööstusmaana riigi omandisse ning õigustatud subjektidele EVP – des kompenseerida. Kõik see kokku oleks tähendanud meile tänast kaevandamis-tehnoloogiat (lõhkamised ning nende mõju hoonetele, hävitatud põllumaa, tolm, müra jne.) kasutava karjääri edasi-liikumist Maidla, Savala ja Uniküla külade alla. Mäeeraldise piiri (võimalik kaevandusala) tähistab tänagi kõrgepingeliin, mis piirab nimetatud külasid ringikujuliselt karjääri poolsest küljest vaadatuna. Maade tagastamise ja erastamisega oli võimalik luua eraomanikest “kaitsekilp” karjääri ning Maidla, Savala ja Uniküla külade vahele. Nimetatud “kaitsekilp” pidas seni kuni maid ei hakatud kohe peale esimesi pakkumisi müüma võimalikele kaevandajatele.

Positiivset tulemust võis siit loota ainult maaomanike ja kohaliku omavalitsuse, kui vallakodanike esindusorgani tihedale koostööle tuginedes. Sellise koostöö eesmärgiks oli elamisväärse elukeskkonna säilimise tagamine vallas. Tulenevalt Eesti Vabariigi põhiseaduse § 32-st on igäihe omand puutumatu ja võrdselt kaitstud ning igäihel on õigus enda omandit vabalt vallata, kasutada ja käsutada. Kuid peale õigusnormide on olemas ka teised sotsiaalsed normid (tava, moraal jne.) või kokkulepped, mis kehtivad teatud kogukonna sees. Sellisteks on meil näiteks need kokkulepped, mis on seotud maaomandi müügiga karjääri vahetus läheduses, sest see mõjutab meie kõigi heaolu, ülejäänud vallakodanike kinnisomandi turuväärtust ja seega on seotud avaliku huviga. Tulenevalt põhiseadusest ei saa kohalikest inimestest keegi maa müüki keelata, aga see kes eirab kogukonnasisesid kokkuleppeid ja põhimõtteid peab

arvestama oma naabrite, tuttavate või teiste kaaskodanike negatiivse reaktiooniga, mis eiraja suhtes võib olla vähem või rohkem tauniv. Põhimõtteliselt otsustab siiski igäüks ise, kuidas ta käitub. Kes ennast üksinda nii tugevana tunneb, et teda ka äärmiselt negatiivne kogukondlik arvamus ei häiri, võib jätta iga sellise reaktsiooni tähele panemata. Arvan, et siin on nendel maaomanikel kelle maaomand asub karjääri vahetus läheduses ning on tagastatud või omandiõigus erastamise tulemusena tekkinud peale 1994. aastat moraalne kohustus mõelda selle peale enne maa müümist võimalikele kaevandajatele või nende tegutsevatele isikutele. Mõelda tuleb sellele, mida see võib kaasa tuua oma endise või tänase koduvalla rahvale. Loodan, et seda mõistavad ka need endised vallakodanikud või nende pärijad, kes elavad väljaspool Maidla valda. Võib olla tuleks siin mõelda korraks tagasi sellele, mis juhtus enamusega meist 30 aastat tagasi! 2000. aastal.

taotles AS Eesti Põlevkivi ~ 100 – 130 hektarit maad kaevandamise alla AS Aidu karjäär lääne osas asuva mäeeraldise piires Tol korral saadeti maaomanike poolt taotlejale vastus (vastavad dokumendid olemas), millega anti teada, et läbirääkimised maa võõrandamise, hoonestusõiguse seadmise, rentimise või kasutusvaldusse andmise küsimustes kaevandamise tarbeks on võimalikult ainult peale seda, kui on peetud läbirääkimised kohaliku omavalitsusega ning saavutatud kokkuleppe tingimuste osas, mis võimaldavad minimaalsete kahjudega ning keskkonda säästvalt jätkata kaevandamist karjääri lääne osas 100 – 130 ha suurusel maa-alal. Protokoll läbirääkimiste tulemuste kohta tuli esitada maaomanikele. Selline kokkuleppe on põhimõttelist laadi ja peaks andma usaldusväärse aluse läbirääkimisteks iga võimaliku kaevandajaga. See “kaitsekilp” toimus kuni käesoleva aasta suve alguseni.

21.07.2005. aasta Maalehele antud intervjuus väidab minister Reiljan, et naftabarreli hind on täna 60 dollarit ning õlitööstuse tasuvuse tasemeks peab ta 20 dollarit barrel. Siit ka võimalikud kõrged pakkumised maa ostu-müügi tehingute tegemiseks karjääri külje all maad omavatele maaomanikele. Kuna kinnistusraamat on avalik, siis toon siin ära ka need kinnistud, mis on tänase seisuga müüdud: KALDA kinnistu (Tiit Pungas ja Linda Põld) ning osa MÄE kinnistust (Maimu Laidvere). Eriti ebameeldivalt üllatas Vaida Pungas, keda sai usaldada just oma kodukanti kaitsvate seisukohtade poolest. Olime ju korduvalt koos käinud, arutanud olukorda ja oma seisukohtade kindlaks jäänud. Kas siis tõesti on kõik müüdav: omad põhiseisukohad, kodune heaolu ja usaldus? Arvatavasi teatud juhtudel on – kõik sõltub müügihinnast.

Enno Vinni
Endine Aidu –
Nõmme elanik